

KORTE MEDEDEELINGEN.

Naar aanleiding van de in de rubriek „Korte mededeelingen” van de Februari-aflevering gestelde vraag, deed de heer W. F. EHRENCRON ons een copie toekomen van hetgeen terzake vermeld wordt in het werk van H. A. VAN HIEN „De Javaansche geestenwereld”. Hieronder volgt de mededeeling.

Aan den bezoarsteen bekend bij de Javanen onder den naam van „Moestika”, wordt door hen groote waarde toegekend; zij vereeren die steenen als heilige reliquiën, die den mensch geluk, voorspoed en voordeel aanbrengen.

De „moestika” is glad, niet doorschijnend, meestal van eene witte, doffe kleur evenals van wit marmer

Aan den vinder, niet aan den koper, bezorgt de „Moestika” geluk in zijn werk, bedrijf of nering, en maakt hem zelfs onkwetsbaar in den oorlog. Daartoe dient de vinder hem op het naakte lijf te dragen, zoodat de „moestika” met het lichaam in aanraking komt en zijn wonderlijke macht op den mensch kan uitoefenen.

De „moestika” behoudt echter niet altijd zijn bovennatuurlijke kracht; men dient hem „eten te geven” zooals de Javaan dat uitdrukt en aan hem te offeren.

Het etengeven bestaat daarin, dat men hem elken Vrijdag in „bras menir”, fijn gestampte rijst, vermengd met „bekatoel” rijstemeel, legt, en hem daarin een nacht laat liggen; verder moet hem elken, Vrijdag-„legi”, dat in de avond van Donderdag-„wage”, een offer worden aangeboden, bestaande in wierook en geurige bloemen; men houdt hem eenigen tijd boven de brandende wierook om hem later in „melati”-bloemen te wikkelen.

Aldus behandeld, behoudt hij volgens de Javanen, zijn macht.

Men onderscheidt vele soorten van „moestika's”, o. a. de „moestika” gevonden in den kop van een slang, bezit de macht iemand rijk te maken de „moestika” uit het hoofd van een mensch, om iemand een hoogen ouderdom te doen bereiken; de „moestika” uit een tamarindepit, om iemands genegenheid te winnen; de „moestika” uit een muis of duizendpoot om iemand steeds bij het spel te doen winnen; de „moestika” uit een ouden, dooden boom om iemand van een zware en gevaarlijke ziekte te doen genezen, om iemand, die arm is geworden, weder rijk te maken, om iemand, die verstooten is, weder geëerd te doen worden, om iemand die steeds ongelukkig is geweest, gelukkig te maken; de „moestika” uit een paard om wilde paarden mak te maken en gemakkelijk te kunnen dresseeren; de „moestika” uit hoornvee om een rijken voorraad vee te krijgen; de „moestika” uit de „padi” om iemand gelukkig te doen zijn in de rijstteelt; de „moestika” uit de koffieboon om iemand een rijken koffieoogst te verzekeren; de „moestika” uit het vet of been van mensch of dier om de genegenheid te verwerven van elke vrouw; de „moestika” uit den kop van een zeevisch om iemand een rijke vischvangst te verzekeren, enz.

Door de Boegineezen wordt vooral op prijs gesteld de „moestika” uit de „bamboe Karisa” en uit het „Belawa” hout, die beide de eigenschap hebben om gebroken staal zoo te hechten, dat het onmogelijk is het weer op dezelfde plaats te doen breken en ook om de breuk ervan onzichtbaar te maken; tevens om een gesmeden kling zoo hard te doen worden, dat men daarmede een geweer kan doorkappen.

Van de vele moestika's is de „moestika” bras het moeilijkst te vinden. Volgens de Javanen ontdekt men hen eerst bij het koken van de rijst; bevindt zich een „moestika” in de rijst die men wenscht te koken, dan wordt de rijst niet gaar en blijft geheel rauw.
